

Saksframlegg

Arkivnr.	Saksnr. 2016/3143-1	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø		
Formannskapet		

Saksbehandler: Knut Dukane

Tilskudd til Gaula Natursenter

Dokumenter i saken:

- 1 S Tilskudd til Gaula Natursenter

Ingress

Saksopplysninger

Faktiske opplysninger

Generelt om næringsfond

Kommunen kan støtte tiltak over konsesjonsavgiftsfondet eller kommunalt næringsfond. I Rundskriv H-17/98 opplyste kommunal- og regionaldepartementet om at vedtektene for konsesjonsavgiftsfondet ble samordnet med retningslinjene for kommunale næringsfond, siden fondene i hovedsak skal anvendes til samme formål. Ved enkeltspørsmål om bruk av kraftfondsmidlene brukes derfor retningslinjene for bruk av kommunale næringsfond.

Bruken av fondsmidlene blir dermed styrt av:

- Tilsagnsbrev, Sør- Trøndelag fylkeskommune, Enhet for regional utvikling
- Retningslinjer kapittel 551, post 60 tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling og kapittel 551, post 61 næringsretta midlar til regional utvikling, kompensasjon for auka arbeidsgiveravgift.
- Rundskriv H-16/98, Kap. 550 Post 61 Kommunale næringsfond, KRD

- Vedtekter for bruk og forvaltning av kraftfond i Midtre Gauldal kommune (K-styret 07.09.95)
- Rundskriv H-1/11, Standardvedtekter for kommunale næringsfond (kraftfond) gitt i vannkraftsaker, KRD.
- Rundskriv H-17/98, Standardvedtekter for kommunale næringsfond (kraftfond) gitt i vannkraftsaker, KRD.

Midlene skal brukes i tråd med innsatsområdene i regionens handlingsplan for innovasjon og verdiskaping:

Det forutsettes at kommunene prioriterer mobiliserende tiltak i forhold til entreprenørskap og nyetablering, og at det fokuseres på tiltak for vekst i eksisterende næringsliv. Det må også settes økt fokus på kommunens rolle i forhold til førstelinjetjenester for næringsutviklingsarbeid, herunder vurdere behov for kompetanseheving. I den grad det gis støtte til enkeltprosjekter skal nyskapende prosjekt med fremtidig vekstpotensial prioriteres. Det legges vekt på at målgruppene kvinner, ungdom og innvandrere få et særskilt fokus.

Arbeidsdeling med Innovasjon Norge forutsettes at:

- Kommunene behandler alle saker som kun har et lokalt marked
- Innovasjon Norge behandler alle saker for potensielle vekstetablerere og for bedrifter med regionalt/nasjonalt/internasjonalt markedet
- Utviklingsprosjekt med kostnadsramme under NOK 150 000 bør behandle på lokalt nivå.

Tiltak som kvalifiseres for støtte er:

- Kommunale grunnlaginvesteringer: kommunale prosjekt som tilrettelegging for næringvekstemda, stedsutvikling, vassverksutbygging og liknende
- Direkte bedriftsstøtte, herunder:
  - Støtte til investeringer i samband med nyetablering, utvidelse av eksisterende bedrifter eller investeringer som fører til utvikling av nye produkter eller til en vesentlig endring i produktet eller produksjonsprosessen til en eksisterende bedrift. (Støttesats 30 % småbedrifter, 20 % mellomstore bedrifter, 10 % store bedrifter).
  - Støtte til drift for nyetablerte små bedrifter. Støtten må notifiseres og godkjennes av ESA (The EFTA Surveillance Authority's).
  - Støtte til konsulenthjelp og kunnskapsformidling ("myk støtte"): SMB kan få støtte til kostnader som er direkte knyttet til konsulenthjelp eller kunnskapsformidling innen økonomi og leing, implementering av ny teknologi, vern av immaterielle rettigheter og evaluering av nye forretningsområder. Ikke kontinuerlig eller lovpålagt rådgivning. (Støttesats er 50 % for SMB).
  - Støtte til opplæring: Opplæringstiltak som ellers ikke kunne gjennomføres. Ikke opplæring som hører under drift (introduksjonskurs for nytilsatte, kurs pga. lovendringer). (Støttesats for generell opplæring for SMB 70 % for store bedrifter 50 %; spesifikk opplæring for SMB 35 % for store bedrifter 25 %). Kan ikke kumuleres med annen støtte.
  - Støtte til forskning, utvikling og innovasjon (FoU). Forsknings- og utviklingsprosjekt, forstudier, industriell immateriell eiendomsrett for SMB, unge

innovative bedrifter, prosess og organisatorisk innovasjon i tjenester, tjenester for innovasjonsrådgivning og innovasjon, lån av høykvalifisert personell, innovative klynger.

- Bagatellstøtte de minimis: regelen innebærer at det kan gis støtte med opp til EUR 200 000,- over en treårsperiode uten at dette rammes av det europeiske forbudet mot offentlig støtte og uten at tildelingen må meldes til ESA eller FAD. Støtten kan gis med opptil 100 %. For vegtransport er grensen EUR 100 000,-. For eksportvirksomheter gjelder er forbudt mot offentlig støtte etter denne regelen.

Støttesatsene gjelder samlet for all offentlig mottatt støtte.

For å oppnå støtte til et tiltak er det også en hovedregel at støtte skal være utløsende for gjennomføring av tiltaket, eller at tiltaket ikke blir gjennomført i samme omfang uten støtte.

Det gis ikke anledning til å støtte ordinære driftsutgifter og sanering av gjeld i private bedrifter. Det kan heller ikke gis støtte til ordinære kommunale oppgaver.

Ifølge retningslinjene for næringsfond skal det vises varsomhet med å gi støtte til nyetableringer innen detaljhandel og annen servicevirksomhet dersom dette medfører konkurransevridding mellom bedrifter innen samme handelsregion.

Som hovedregel skal tilskuddet utbetales etterskuddsvis når tilskuddsmottakeren har gjennomført tiltaket. Hele tilskuddet kan ikke utbetales før tiltaket er avsluttet og attestert regnskap er sendt inn. Minimum 25 % av tilskuddet holdes igjen inntil sluttutbetaling. Dersom sluttregnskapet viser at arbeidet ikke er gjennomført som forutsatt, skal sluttutbetaling reduseres i forhold til dette.

Gaula Natursenter - turistinformasjon for Gauldalen

Gaula Natursenter er autorisert turistinformasjon, klasse 1 (høyeste nivå) - krav for i-skilt med grønn bunn. Det er mange krav, men det vil i hovedsak si at vi har et helårlig bemannet turistkontor som har åpent 6 dager i lavsesong og 7 dager i høysesongen (juni, juli, august) her i Gauldalen. Det er NHOs bransjeutvalg for destinasjonsselskaper som har ansvar for denne autorisasjonsordningen for turistkontorer som ønsker å bruke i-skiltet i Norge.

Turistinformasjonsvirksomhet og aktiviteter knyttet til bistand for næringsutvikling er ikke kommersiell virksomhet. Virksomheten er derfor avhengig av offentlig tilskudd. Dette bidrar Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner med den dag i dag i form av faste årlige tilskudd. Kostnadene i hovedtrekk relatert til lønnskostnader og husleie. Melhus har en samarbeidsavtale som går ut 2018. Holtålen er i prosess med sin avtale.

Tilbud/tjenester vi har i dag:

- Markedsføring på internett – www.gaula.no
- Trykt informasjonsmateriell - sørge for å skaffe/formidle alt aktuelt brosjyremateriell som blir produsert i området, for attraksjoner, arrangementer, overnatting etc.
- Salg av lokal mat og husflid
- Bistår i forhold til nærings spørsmål/næringsutvikling innen turisme/reiseliv
- Formidling av ulike opplevelsestilbud
- Utleie samt salg av aktivitetsutstyr
- Kunnskapsformidling blant barn og unge

- Formidler og selger billetter til lokale arrangement
- Kan tilby guideformidling
- Salg av forvaltningstjenester knyttet til Gaula

Krav om åpningstider og krav om spesiell kompetanse hos medarbeidere er de viktigste kriteriene ift det å være en autorisert turistinformasjon. For å kunne drive et turistkontor på en slik måte har det vært viktig å ha en ansvarlig person som er ansatt på helårsbasis. For Gauldalen betyr det å ha en daglig leder som kombinere driften av turistkontoret med andre oppgaver. Daglig leder for Gaula Natursenter AS har i dag en sentral rolle i den lokale fiskeforvaltningen (Gaula Fiskeforvaltning).

Rådgivning/næringsutvikling

Gaula Natursenter AS har og er villig til å ta et førende tak for ønsket utvikling av reiselivet regionalt her i Gauldalen. Dette ved å stille med ressurser som vil ha fokus på dette i dialog med næringen selv. Vi er da avhengig av å sette dette fokus i en form for struktur/organisering med tanke på gjennomføring.

Gaula Natursenter AS har som sagt ansvaret for den lokale turistinformasjon innenfor de tre gitte kommunene Melhus, Holtålen og Midtre Gauldal. En god måte å ivareta denne vertskapsrollen på er i samhandling med næringslivet. Ved å samle ressurser både fra privat og offentlig sektor, vil man få større effekt av innsatsen. Dette vil bidra til profesjonalitet i arbeidet og åpningstider tilpasset turistenes behov, inkludert helg og kveld i høysesongen. Gaula Natursenter AS er avhengig av tett dialog/samarbeid med næringen samt eierkommunene omkring det å kunne være en god markedsrettet turistinformasjon

Vurdering (Utført av næringsrådgiver)

Gaula natursenter feiret i 2016 sitt 20 års jubileum, dog ikke uten den årlige diskusjonen i de tre støttekommunene Melhus (40%), Holtålen (20%) og Midtre Gauldal (40%) om hvor vidt driftsstøtten skal opprettholdes.

Begge våre nabokommuner har oppe til behandling en vurdering av Gaula Natursenter sitt virke. Opprettholdelsen av i-skiltet som autorisert turistkontor koster Natursenteret ca. NOK 600 000 hvert år.

Målsettingen om at Natursenteret skal bli økonomisk selvdrevet ser svært utfordrende ut, noe som kan skyldes at hovedvirksomheten er turistkontorvirksomhet, og ikke salg av tjenester eller fysiske produkter som kan øke inntektene. Etter søkerens opplysninger i prosjekt nr. 2016-0008 «Videreføring I-skilting 2016-2018» i regionalforvaltning.no har heller ikke Gaula Natursenter muligheter til å betjene kostnadene forbundet med autorisasjonen selv. Derfor søker de støtte fra næringsfondet for å opprettholde autorisasjonen for 2016 – 2018.

I-skilting (eller turistkontorvirksomhet) har de senere årene blitt nedlagt i mange norske reiselivsdestinasjoner fordi turistene i større grad benytter seg av digitale tjenester via internett eller digitale karttjenester på mobil, nettbrett eller pc. Annonsering via papirmedier opplever samme reduksjon i inntektene sine fordi annonsørene har flyttet over på digitale plattformer som Facebook, Twitter, Google maps m.fl. Offisiell statistikk viser at turister heller stoler på anbefalinger i Tripadvisor fremfor foretakenes egne beskrivelser av reiselivsprodukter når de skal reise til ukjente områder. Denne trenden ser ut til å eskalere, og norske reiselivsdestinasjoner har tatt dette til følge.

Spørsmålet blir derfor hvorfor Gaula Natursenter må opprettholde sin I-skilting når betydelig større reiselivsdestinasjoner enn Midtre Gauldal legger det ned eller omorganiserer driften. På sin nettside for drift av turistkontor, skriver NHO Reiseliv (som eier, forvalter og autoriserer turistkontorene mot årlige gebyrer) om hvordan turistkontorene må utvide «kundekretsen» av brukere, og at dette er et offentlig ansvar for kommuner som skal tiltrekke seg turister. NHO Reiseliv, turistkontor: https://www.nhoreiseliv.no/bransjer-og-fakta/destinasjon/turistkontor_drift/

Drift av turistkontor (eller I-skilting for den del) er ikke en lovpålagt oppgave, og enkelte kommuner, som f.eks Drammen, har flyttet slike tjenester til kommunens eget servicetorg etter at virksomheten har vært ute på offentlig anbud og vært drevet av private aktører. Gjennom en slik organisering opprettholdes tilbudet til turister, men utvides også til å gjelde kommunens egne innbyggere. De som ønsker å opprettholde autorisasjonen må årlig søke NHO om dette og kun etter innbetaling av autorisasjonsgebyret får turistkontoret sin autorisasjon. Dette beløpet er bare en del av autorisasjonskravet. I tillegg kommer krav til bussoppstillingsplasser, bobilparkering, toalett, lagerplass for brosjyrer, spise- og oppholdsrom m.v. Dette er også kostnader Gaula Natursenter har uavhengig av antall ansatte.

I og med at kommunens eierskapsmelding skal vurdere Midtre Gauldal kommunes eierskap (40%) i Gaula Natursenter i medio november, anbefaler saksbehandler at det bevilges NOK 250 000 fra konsesjonsavgiftsfondet for 2016. Videre vil eierskapsmeldingens vurdering av eierinteressene i Gaula Natursenter si noe om de ansøkte midlene for 2017 og 2018 skal tildeles.

Samordning med andre tilskuddsordninger og annen offentlig mottatt støtte er et krav.

Økonomiske konsekvenser

Støtten føres over konsesjonsavgiftsfondet og vil således ikke belaste kommunens driftsbudsjett.

Rådmannens innstilling

1. Midtre Gauldal kommune bevilger kr 250.000 for året 2016 i tilskudd til Gaula Natursenter, med forbehold om at tildeling i 2017 og 2018 først skjer med bakgrunn i eierskapsmeldingens vedtak for eierskapet i Gaula Natursenter i medio november 2016.
2. Støtten føres over konsesjonsavgiftsfondet.

Budsjettendring:

År / Konto / Art	Ram.omr. / Ansvar	Tjeneste / Funksj.	Prosjekt	Beløp (Kr)

